

Heikki Ervi

Kaksos*M*aailmat

Omistettu vaimolleni Helille.

KaksosMaailmat

© Heikki Ervi

Kannen akvarelli: P.A. Manninen

Ulkoasu: R. Penttinen

Kustantaja: Mediapinta, 2011

ISBN 978-952-235-391-7

PROLOGI

Katastrofi oli jälleen niin täydellinen kuin vain maailmanloppu voi olla. Nyt ei ollut kyseessä jonkin yksittäisen planeetan lopullisesta tuhoutumisesta, vaan kaikkien maailmojen, aurinkokuntien, tähtisumujen ja mustien aukkojen palautumisesta samaan pisteeseen, josta kaikki oli alkanut eräänlainen ikuisuus sitten. Siinä rytäkässä menivät kaikki elolliset olennot, vanhat arvot, sivistykset, opit, poliittiset aatteet, uskonnot jumaliseen ja uskomukset henkiolentoineen.

Uusi sykli lähti käyntiin taas kerran aivan alusta, aivan kuin ei mitään olisi koskaan ollutkaan. Puhtaalta pöydältä. Loppuräjähdyksen jälkeisen alkuräjähdyksen aikaansaannoksena koko suunnaton massojen kerääntymä hajosi loputtomaan avaruuteen hehkuvina kappaleina, jotka jättivät ympärilleen säkenöiviä tulimuodostelmia palloina, kierteinä ja pilvinä, jotka koostuivat erilaisista kaasusta ja erikokoisista hiukkasista. Niistä pienimmät olivat kuin pölyä ja suuremmat hehkuvia kallonjärkeleitä. Kappaleet törmäilivät toisiinsa, sulivat yhteen tai hajosivat jatkaessaan matkaansa yhä kauemmaksi räjähdysten alkupisteestä. Syntyi hitaasti pyöriviä tähtisumuja miljoonine tähtinä loistavine aurinkoineen, jotka vangitsivat vetovoimallaan kaiken lähelle osuneen materian. Aurinkokuntia syntyi kuin ennalta opitun kaavan mukaan, jos tässä voi käyttää sanontaa ”kuin sieniä sateella”, mutta hitaasti miljardien vuosien aikana. Aikaa oli taas kerran tarjolla, näennäisesti melkein rajattomasti.

Ei ollut kahta samanlaista aurinkokuntaa. Joku valtava mustassa tyhjyydessä punertavana tuikkiva tulipallo oli jo käyttänyt energiansa loppuun ja eli viimeisiä aikojaan laajentuen ja niellen lähiplaneetat tuliseen kitaansa ennen luhistumistaan. Joku nuorempi, kirikkaasti hehkuva aurinko saattoi kerätä kiertolaisekseen kokoelman erikokoisia ja muotoisia kappaleita, jotka aikansa hehkuttuaan törmäilivät toisiinsa ja sulautuivat yhteen ennen asettumistaan lopulliselle radalleen, mikäli voidaan sanoa, että maailmankaikkeudessa on mitään lopullista.

Aurinkokuntien laita-alueille syntyi monesti lähinnä kaasuisia muodostuneita jättiläispalloja, joita saattoi kiertää useita kuita sekä ehkä korea pölystä ja kivistä muodostunut vyö. Uloimmaksi jäi muutama murikka, jotka juuri ja juuri pysyivät kiertolaisena heikentyneen vetovoiman kyydissä, tai sitten eivät, jolloin niiden matka jatkui ehkä seuraavan auringon seuralaiseksi. Tai niiden kohtalona oli uppoutuminen jonkin auringon pohjattomaan liekkimereen. Pienen planeetan viimeinen hetki oli enää loppuloiskahdus ja tuskin huomattava kipinäpöllähdys.

Kuten sanottu ei ollut kahta samanlaista aurinkokuntaa, mutta yksi teki sellaisen poikkeuksen niin sanotusta normaalista kehityksestä, että siihen on syytä kiinnittää aivan erikoisen huomio.

Gambelan syrjäisessä tähdistöissä syttyi ensin uusi suunnaton valkeus avaruuden mustaan yöhön. Aurinko, joka valon synnytti, oli aivan normaalin kokoinen, ja sen tapa kerätä planeettoja ympärilleen vaikutti alussa myös aivan tavanmukaiselta. Sitä kiersi samanlainen kivikeräytymä kuin muitakin tähtiä, mutta kappaleiden massa oli eräässä kohdassa liian runsas yhden tavanmukaisen planeetan raaka-aineeksi, joten se jakautui kahteen samankokoiseen osaan. Näin ollen tämä aurinkomme innostui asettelemaan peräti kaksi planeettaa juuri sille etäisyydelle, jolle oli mahdollista kehittää eläviä olentoja. Jostain syystä planeetat välttelevät juuri tätä aluetta

ja ne asettuvat mielellään liian kauaksi tai liian lähelle emotehtään, jolloin niiden olosuhteet muodostuvat liian kylmiksi tai liian kuumiksi muille kuin hyvin alkeellisille elämänmuodoille.

Tämä aurinko oli siis saanut kiertolaisekseen kuitenkin kaksi keskikokoista planeettaa juuri tälle ratkaisevalle etäisyydelle. Toisella, jota voimme kutsua vaikka Alfaksi, oli yksi kuu, ja toista, jonka voimme yhtä hyvin nimetä Betaksi, kiersi kaksi vähän pienempää seuralaista.

Planeetat kulkiivat toisiaan seuraten samaa rataa pitkin auringon pysytellessä vajaan 150 miljoonan kilometrin keski­etäisyydellä niiden välissä, joten planeetat kiersivät 300 miljoonan kilometrin etäisyydellä toisistaan noin vuodessa täyden kierroksen.

Alfa ja Beta olivat siis identtisiä kaksosia ja niiden tiivistyminen hehkuvasta pilvestä kiinteäkuorisiksi reilun 12 000 km:n läpimittaisiksi planeetoiksi kesti yli 4,5 miljardia vuotta.

Sitten paljon myöhemmin kaksoset saivat tulta, laavaa ja savua sylkeville pinnoillensa jatkuvia kaatosateita, kun tämä aurinkokunta matkusti jääkiteistä muodostuneen alueen läpi. Ukkosmyrskyjä raivosi ja salamoita sinkoili. Vedet keräytyivät lätäköiksi, ojiksi, puroiksi, virroiksi ja järviksi. Järvet laskivat vetensä yhä mahtavampiin jokiin, jotka koskien ja putouksien jälkeen kerääntyivät laajeneviin valtameriin.

Vesistöihin kehittyi seuraavan miljardin vuoden aikana bakteerien kaltaisia pieniä yksinkertaisia eliöitä, joista oli vaikea sanoa olivatko ne kasvi- vai eläinkuntaa. Jotkut niistä liittyivät toisiinsa ja huomasivat pystyvänsä yhteen kuroutuneina suorittamaan yksinkertaisia liikkeitä. Eräät niistä päättivät paljon myöhemmin nousta ravinnon perässä maihin. Kiinteällä maalla vihersi jo monimuotoisia happea tuottavia kasveja, ja kohta pieniä hyönteisiäkin ilmestyi vesirajaan ja kasvien lehdille. Jossain vaiheessa musta taivas näytti muuttuvan päivisin sinertäväksi.

Kaksosplaneetat kehittyivät, kuten kaksosilla on tapana,

suunnilleen saman kaavan mukaisesti aina dinosauruksien valtakauden asti.

Dinosaurukset olivat eläimistön ylivoimaista parhaimmista sekä älyllisesti että fyysisesti. Niiden kehityskyky oli hämmästyttävä – mitattiinpa sitä millä asteikolla tahansa. Dinosaurukset käsittivät hyvin laajan kirjon erilaisia luontokappaleita, jotka edustivat aikansa huippua. Niiden koko ja muoto kehittyi nopeasti ihanteelliseksi elintavoista riippuen. Osa niistä viihtyi vedessä saaden avukseen eviä ja pyrstön, kun taas jotkut kehittivät itselleen siivet, joiden avulla oli mahdollista lentää nopeasti paikasta toiseen. Useimmat tömistelivät kuitenkin neljällä raajalla tai myöhemmin kahdella voimakkaalla takajalallaan pitkin savanneja, joiden kasvillisuudesta suurin osa oli vielä saniaisia.

Nopeasti kasvavat metsät tarjosivat pian monipuolista ravintoa kasviksista pitävälle yksilöille. Nämä saattoivat saada pitkän kaulan helpottamaan ravinnon keräämistä korkealta puiden latvasta, kun taas liharuuasta innostuneet kehittivät suureen suuhunsa paljon teräviä hampaita.

Kuten sanottua molempien planeettojen kehitys oli tähän asti ollut hyvin samanlaista, olihan kyse kaksosista. Mutta sitten jostain kaukaa tähän rauhalliseen aurinkokuntaamme sinkoutui kohtalokas kallionjätkäle mielettömällä yli kuudenkymmenentuhannen kilometrin tuntinopeudella. Se pelästytti Betan asukkaita hehkuvalla olemuksellaan ja kipinöivällä pyrstöllään, mutta ohitti melko kaukaa tämän planeetan. Auringon suurimpia lieskoja se melkein hipaisi ja muutti sitten kurssiaan juuri sen verran, että törmäys Alfaan pintaan oli väistämätön.

Ainakaan näyttävyyttä ei puuttunut, kun hekkuva vuorenkappale porasi tuhansien kilometrien pituisen tiensä Alfaan vielä melko hentoon ilmakehään polttaen suuren osan hapestasta ja jättäen jälkeensä paksun mustan savuvanan. Useimpien dinosauruksien viimeiseksi havainnoksi jäi hyvin kirkas valonvälähdyks, huumaava räjähdys ja päälle kaatuvat maa- ja

vesimassat sekä paineaallon irrottamat puut. Hapenpuute ja paksujen savujen aiheuttama ilmastonmuutos koitui tuhoksi planeetan lähes kaikille dinosauruksille niin, että vain jotkut vahvimmat lentävät ja meressä elävät yksilöt pysyivät hengissä. Tiettyjä maan alla kököttäviä pieniä imettäväisiä jäi kuitenkin jäljelle joidenkin nilviäisten, hyönteisten, käärmeiden ja eräiden muiden matelijoiden seuraksi.

Yllättävän monet alkeellisemmat eläinlajit selvisivät siis jatkoon. Selvinneiden joukossa oli lukuisia hyönteisiä, matoja ja erilaisia selkärangattomia kuten limaotuksia, mutta myös yksinkertaisia imettäväisiä, jotka elivät kaivamissaan kuopissa, mutta siirtyivät myöhemmin puunlatvojen tarjoamiin turvapaikkoihin. Juuri näiden imettäväisten ryhmästä laskeutui puiden oksilta yli kahden miljoonan vuoden muokkautumisen ja sattumalta tapahtuneen mutaation tuloksena suhteellisen älykäs tai ehkä pikemminkin sellaisena itseään pitävä apinoiden sukuun kuuluva eläinlaji. Nämä pystyivät ajan mittaan jotenkin ymmärrettävästi jopa kommunikoimaan keskenään ja jo melko varhaisessa vaiheessa kehumaan itseään lajitovereilleen mahtavin elein. Suosittuja olivat sellaiset sanonnat kuin: ylivertainen olento, kirkkain tähti, jumalan omakuva maan päällä, maailmankaikkeuden valtiass jne. mutta lopulta yleistyti nimitys humbo, joka tarkoitti yksinkertaisesti pystyssä kävelevää neropattia. Humbot kehittyivät monella alalla varsin taitaviksi ottaen huomioon, että he olivat lähtöisin apinoista, joiden lempiharrastuksena oli kirppujen napsiminen toistensa turkeista, takapuolien penkominen ja kaiken mahdollisen varastaminen toinen toisiltaan tai mistä sitten keksivätkin jotain mukaansa siepattavaa. Banaanin syönnistä tuli äärettömän äkkipikainen toimitus, sillä hidastelija ei ehtinyt edes kuoria hedelmäänsä, kun se oli jo napattu kädestä ja pistelty parempiin tai ainakin nopeampiin poskiin.

Sanalla sanoen humbot olivat nokkelia, mutta äärettömän ahneita, itsekkäitä ja häikäilemättömiä otuksia. Kaksi ja puoli miljoonaa vuotta myöhemmin, kun humbot olivat mellas-

taneet Alfa-planeetan kuninkaina miten tahtoivat, he olivat lisääntyneet muutamasta sadasta yli yhdeksään miljardiin erikokoiseen ja -väriiseen yksilöön. Luonto oli yrittänyt lukuisien tautiepidemioiden, maanjäristysten ja tulvien avulla hillitä tämän syövän tavoin leviävän populaation lisääntymistä humbojen itsensä avustaessa parhaansa mukaan. He kävivät jatkuvia sotia keskenään, polttelivat vähiin käyneitä metsiään ja vaikka räjäyttelivät tai muuten vaan tappoivat toisinajattelevia tai väärän värisiä lajitovereitaan ja siinä ohessa paikalle sattumalta eksyneitä sivullisia, yleensä naisia ja lapsia.

Luonto oli epäonnistunut ja humbot itse eivät välittäneet. Päinvastoin ahneet humbot olivat tyytyväisiä, kun kuluttajia tuli aina vaan lisää. Asumuksia tarvittiin ja rakennettiin yhä enemmän, roskaruokayhtiöitä perustettiin, koska pikaruoka meni kaupaksi aina vaan suuremmassa määrin. Juomatehtaat laajenivat, kun janoisia kurkkuja syntyi yhä enemmän. Samoin tupakkaa ja muita huumeita meni hyvin kaupaksi, kun yhä nuoremmat saatiin koukkuun. Mutta pää oli tulossa vetävän käteen.

Humbot eivät koskaan olleet osoittautuneet mitenkään suuriksi luonnonystäviksi. Heille kelpasi kaikki, minkä sai revittyä irti ja muutettua alussa oravannahkoiksi ja myöhemmin rahoiksi. Vihreistä alueista oli lopulta jäljellä vain rippeitä, kun kasvit oli hoidettu tehtaiden raaka-aineiksi, metsät jalostettu paperiksi, raivattu pelloiksi tai muuten vaan kaadettu häiritsemästä alati kiihtyvää rakennustoimintaa. Lähes kaikki toiset eläinlajit kaloja myöten oli pyydystetty ja syöty sukupuuton partaalle ja niiden luonnolliset elinalueet oli tuhottu. Monia eläinlajeja oli orjuutettu ja viimeisiä valaita tapettiin muka tieteellisiin tarkoituksiin. Yleisin lintu oli päätön kana, joita tirsisi grillien vartaisissa. Viimeisiä öljylitroja poltettiin lämmittämiseen, valaisemiseen ja yleensä turhaan liikkumiseen paikasta toiseen huolimatta pilviin kohonneista hinnoista.

Hätäkokouksen avasi Yhdistyneiden Kansojen vastavalittu presidentti Xavier Silva, 52-vuotias tumma keskimaalainen taloustieteiden professori, jonka tuuheat hiukset samoin kuin siististi viimeistelty parta olivat huolien osittain harmaannuttamat. Siniharmaa puku istui virheettömästi karismaattisen johtajan yllä, ja hopeanharmaat kilpikonnat tumman solmion koristeina olivat samaa sävyä kuin parta ja hiukset. Silva tunnettiin lämpimänä eläinten ystävänä, ja hänen tiedettiin hoivailevan kotonaan karkeakarvaista monirotuista koiraa ja kahta mustavalkoista maatiaiskissaa, jotka hän oli korjannut nälkäisinä ja nukkavieruina kadulta.

Valtavassa kansojen hallissa oli tiedotusvälineiden lisäksi vain eri maiden kutsuttuja johtohenkilöitä monen kirjavissa asuisaan, mutta tilaisuus nähtiin kaikkialla televisioiden ja kännyköiden ruuduilla.

– Hyvät ystävät. Terävästä kielestään tunnettu Silva aloitti unohtaen tapansa mukaan pokkuroinnit kuninkaille, presidenteille ja kirkonmiehille. – Olisin ollut onnellinen, jos minun ei olisi tarvinnut nähdä teitä tänään täällä näin surullisissa merkeissä, mutta uljas Alfamme on ajautumassa sellaiseen tilanteeseen, että meidän kaikkien on tehtävä jotain sen pelastamiseksi. Ja jotain ei tarkoita hauskoja lahjapaketteja vaan lähinnä kivuliaita leikkauksia.

– Me olemme onnistuneet tuhlaamaan melkein kaiken, mitä olemme saaneet revittyä irti tältä planeetalta: metsät, öljyvarat ja arvokkaat metallit. Vesistöemme ja jopa ilmakehämme on saastutettu niin, että sinitaivasta tuskin näkyy enää koskaan suihkukoneiden saastevanojen läpi. Eläimet on enimmäkseen syöty tai muuten vaan tapettu ja niiden luonnolliset elinympäristöt on raikattu, hmm, hyötykäyttöön, siis meidän käyttöömmekään, sillä periaatteella, että kaverille ei jätetä.

– Ilmasto on saasteiden takia aivan sekaisin. Se on lämmennyt kaikista tai ehkä pitäisi sanoa harvalukuisista varoitoimistamme huolimatta lähes 10 astetta viimeisen kahdenkymmenen vuoden aikana ja jaitä taitaa löytyä enää toveri,

anteeksi ministeri Seljakowin vodkalisista. Tai ehkä sellaisista paikoista, missä ruohon kuuluisi vihertää.

Seljakow irvisti hyvántahtoisesti ja kohotti vesilasiaan yleisön joukossa.

– Jäätiköistä riippuvaiset eläimet ovat hukkumaisillaan tai kuolemassa nälkään. Se asia ei taida hytkäyttää ihan kaikkia läsnäolijoita. Mutta sen asian pitäisi kiinnostaa kaikkia, että jo kolmatta viikkoa ulkona sataa kaatamalla – hyvin lievä sana taivaalta syöksyvälle vesiputoukselle – ja tuulee niin, että monet teidän, arvon herrat ja rouvat, röteät ja ylisuuret kulkupelinne ovat siirtyneet parkkipaikalta, kuljettajineen tai ilman, läheiseen jokeen, joka tulvii nyt tänne hallin portaille asti. Pyörremyrskyjä on kehitymässä sellaisille alueille, joilla niitä ei kuuluisi esiintyä.

– Jos nyt olisi talvi ja ilman lämpötila olisi pakkasen puolella, niin täällähän olisimme lumeen hautautuneina ja saisimme odottaa kevättä, että pääsisimme edes ulos tästä rakennuksesta. Hallimme katto luultavasti romahtaisi lumen painosta ennemmin tai myöhemmin. Onneksemme nyt on kesä ja sulaneet jäätiköt tulevat alas vetenä, mikä seikka aiheuttaa ehkä joillekin meistä pientä epämukavuutta. Prinssi Mahmud al Mahmud´ille voin sentään lohdutukseksi kertoa, että juuri saapuneen puhelinviestin mukaan teidän majesteettinne kuluttu Robs Rons on nyt takertuneena erään hiekkajaalan peräsimeen tuolla joen alajuoksussa, ja molemmat yritetään hinata satamanosturin alle, kunhan ilma vähän tasaantuu, mutta asiaan.

– Tämä meidän myrökkämme on vasta pientä alkusoittoa. Valtameret ovat lämmenneet, ja kuten tiedämme, vesi laajenee lämmitessään. Laajetessaan valtamerien pinnat ovat nousseet jo nyt toista metriä ylemmäksi normaalitasosta, niin että monet saarivaltiot ja alavamaat ovat jääneet veden alle. Nyt kun sulaneet jäätiköt ovat haihtumalla käyttäneet loppuun jäähdyttävän energiansa, ne eivät enää viilennä napal alueiden vesiä ja meille tapahtuu kuten kuohuviinille coole-

rissa, josta kilisevät ovat sulaneet. Hetken kuluttua meillä on huoneenlämpöistä vettä ja siinä huoneenlämpöistä juotavaa. Ei kovin hyvä alku juhlille, varsinkaan kun tietää, miten korkeita huoneenlämpöjä meillä on tapana pitää, siis talvella. Enkä nyt puhu niistä suurimpien tuhlareiden suosimista kuumahuoneista, joissa alastomat humbot korventavat nahkaansa joskus tuntikausia haaskaten energiaa aivan tolkkuttomasti. Kesäisinhän meidän ilmastointimme jauhaa täysillä pakastetuja huuruja. Tämä oli vaan pieni esimerkki vastuuttomista tavoistamme. Tästä eteenpäin saammekin kokea yhä enemmän uusia lämpöennätyksiä kesäisin, kun viimeiset jäät ovat sulaneet. Erilliset kuumahuoneet käyvät tarpeettomiksi, sillä sellaisesta voivat halukkaat nauttia yksinkertaisesti avaamalla ikkunoita tai astumalla ulos ovesta.

– Meidän kuten monen muunkin, varsinkin liian tiheään asutun alueen, ongelmana on nyt vielä liiallinen vesi, mutta yhä useammat maat kärsivät myös veden puutteesta. Eteläinen maa on kuivunut elottomaksi hiekkaerämaaksi. Ennen niin vihreät alueet halkeilevat kuivuudesta, ja lukuisat eläimet ovat kuolleet janoon ja nälkään. Sadat miljoonat asukkaat taistelevat keskenään viimeisistä juomakelpoisista vesitipoista ja ravinnosta ja ovat aloittaneet vaelluksen alueille, joissa arvelevat vielä olevan elinmahdollisuuksia. Useat maat ovat miinoittaneet rajansa ja ampuvat kylmästi jokaisen laittoman saapujan, koska ainuttakaan lisäsuuta ei haluta eikä voida ottaa ruokittavaksi.

– Olen tätä tilaisuutta varten antanut kaikkitietäväisen ystäväni, maailmanlaajuisen Globo-tietokoneverkoston tehtäväksi selvittää meille muutaman numeron. Ne tulevat ihan kohta monitoreihin. Kuten varmaan tiedätte, Globo on kerännyt kaiken mahdollisen tiedon Alfa-planeetan elollisista olennoista, siis meidänkin tavoistamme, tottumuksistamme ja jopa uskomuksistamme, olivatpa ne, anteeksi vaan, miten typeriä tahansa. Luonnonvarat ja säätilat ovat mukana kuten myös sotilaalliset tiedot. Ne ovat Globon aivoissa, mutta nii-

hin emme pääse käsiksi ilman sotilasliitto Natecin suostumusta. Ne on kuitenkin huomioitu, jos niillä on merkitystä tässä kyselyssä. Sovimme Globon kanssa, että tarvitsemme vain kylmät lukemat eikä meille tarvitse valehdella kuten joskus tavallisia tilastoja tehtäessä.

Globo oli kytketty puhemoodille, ja presidentti Silvan kuva vaihtui moniväriiseksi hypnoottiseksi spiraaliksi, joka kiersi hiljalleen näyttöruutuja.

– Hyvää iltapäivää, arvon kompuutteri Globo, miten voit tänään?

– Tunnistan sinut presidentti Xavier Silvaksi, selkeä naisääni ilmoitti kovaäänisistä.

– Miten voin olla avuksi tällä kertaa?

Silva tiesi ennestään, että flirttailut Globon kanssa olivat turhia, vaikka Globo saattoi joskus heittäytyä jopa röyhkeäksi ja humbomaisemmaksi kuin monet humbot. Xavier oli kerran höläyttänyt Globolle: – Ihana äänesi saa minut aivan hervottomaksi.

Siihen Globo oli tokaissut: – Pysyhän asiassa tai saat kuunnella minua tästä eteenpäin vanhan kamelinajajan äänenä.

Niinpä Silva pysytteli enimmäkseen asiassa ja jatkoi vakavalla äänellä: – Haluaisin mielelläni tietää, kuinka monta humboa tallustelee tällä hetkellä täällä planeettamme pinnalla?

– Voisitkohan esittää kysymyksesi vähän selkeämmin? Yli puolet humboista tekee nyt kaikkea muuta kuin tallustele millään pinnalla. Itsekin seisoskelet juuri puhujanpönttöön nojaillen.

– Hyvä on, anteeksi, tarkoitukseni oli siis kysyä, mikä on humbojen lukumäärä tällä hetkellä?

– Julkisesti vai meidän kesken?

– Kaikille tiedoksi. Kuten varmaan hyvin tiedät, niin kaikki mitä puhumme tässä kokouksessa, menee suorana lähetystenä kaikkialle planeetallamme.

Taulujen spiraalit porautuivat pois ja tilalle ilmestyi kym-